

12 במרץ, 2018

הזמנה להגיש הצעות למחקר הערכה למיזם "מרחב בטוח"

הקרן לילדים ובני נוער בסיכון (להלן: **המזמינה**) מפרסמת קול קורא זה לאיתור צוות מחקר שילווה את המיזם "מרחב בטוח" במחקר הערכה כמפורט להלן. המזמינה לא תישא במימון הכנת הצעה זו ואינה מתחייבת לקבל הצעה כלשהי.

1. מ ב א

קרנות הביטוח הלאומי

קרנות הביטוח הלאומי הן קרנות לפיתוח ומימון שירותים חברתיים ויוזמות חברתיות. הפעילות העיקרית של המוסד לביטוח לאומי מתמקדת בתשלום גמלאות בכסף או בעין לזכאים להן על פי החוק. עם זאת, הגמלאות המשולמות לזכאים אינן מכסות את מגוון הצרכים, ולכן, כדי ליצור השלמה בין תשלום הגמלאות לבין שירותים חברתיים, המוסד לביטוח לאומי מסייע גם בפיתוח שירותים בקהילה במטרה לשפר את רווחתן של אוכלוסיות בסיכון ולהרחיב את מעגל ההזדמנויות שלהן. פעילות זו נעשית באמצעות **קרנות הביטוח הלאומי** (להלן: **"הקרנות"**).

פעילות ייחודית זו של המוסד, נעשית מכוח חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995 באמצעות אגף הקרנות (האגף לפיתוח שירותים). האגף פועל באמצעות חמש קרנות: הקרן לפיתוח שירותים לנכים, קרן סיעוד, הקרן למפעלים מיוחדים, הקרן למימון פעולות בטיחות וגהות בעבודה (מנוף), והקרן לפיתוח שירותים לילדים ובני נוער בסיכון.

הקרן לילדים ובני נוער בסיכון

הקרן לילדים ונוער בסיכון פועלת החל משנת 2004 לטובת קידום הטיפול בילדים ובני נוער בסיכון, ולפיתוח והטמעת תכניות מערכתיות בתחום. פעילותה של הקרן מכוונת לפיתוח מענים לילדים ובני נוער הנמצאים בסיכון בשל הזנחה, התעללות, אלימות ופגיעה מינית, לרבות ילדים ובני נוער עוברי חוק, המשתמשים בסמים או החשופים לתנאי חיים מסכנים. הקרן בעשייתה מהווה זרוע של המוסד לביטוח לאומי, ופועלת להשקעה חברתית בצמצום פערים חברתיים, היחלצות מעוני ושילובם העיתי של ילדים ונוער בסיכון כאזרחים יצרניים ותורמים, נטולי תלות בגמלאות המוסד. לקרן שיתופי פעולה עם משרד הרווחה והשירותים החברתיים, החינוך, הבריאות, הקליטה, ביטחון פנים ועוד, וכן מיזמים משותפים עם קרנות, ארגונים ציבוריים וארגונים עסקיים.

2. תיאור המיזם ומטרותיו

מיזם "מרחב בטוח" פותח בשותפות קרן לילדים ונוער בסיכון ואיגוד האינטרנט הישראלי. מדובר על מיזם ארצי לצמצום בריונות ברשת בקרב ילדים ונוער בסיכון, הכולל פיתוח והפעלת תכניות בתחומי האיתור, מניעה, הסברה והתערבות בקרב בני נוער נפגעים ופוגעים. הפעלת המיזם, מהווה רכיב במארג המענים הלאומי המתפתח בתחום, תוך שימת דגש מיוחד על אוכלוסיית היעד, על מהלך לאיתור פרואקטיבי של נפגעים ופוגעים ולהבניית תכניות מניעה והתערבות בתחום. לפירוט נוסף ותיאור התוכניות שנבחרו ראו **נספח א'**

מטרות:

צמצום היקף הפגיעה ברשת ועוצמתה בקרב בני נוער

- בני הנוער הנמצאים ברשת יפעלו באופן המבטיח את בטיחותם ובטיחות סביבתם וידעו לאן לפנות לקבלת עזרה תמיכה וייעוץ.
- בני הנוער החווים טראומה בעקבות פגיעה ברשת, יטופלו באופן מותאם ויעיל.
- צוותי חינוך הוראה וטיפול של נוער בסיכון, יפעלו פראקטיבית לזיהוי פגיעות ברשת וטיפול בבני הנוער על פי מודל התערבות מותאם ומובנה
- הורי משתתפי התכנית יהיו מעורבים ומודעים לחוויות עימם מתמודדים ילדיהם ברשת וידעו כיצד לפעול במצבי מצוקה.
- **גיבוש מודל הפעלה סדור ומובנה שיימצא אפקטיבי ויהווה תשתית להמשך פעילות והרחבה לאזורים נוספים, מסגרות נוספות ואוכלוסיות נוספות** הסברה, מניעה ועידוד ליצירת תקשורת מכבדת ומנהיגות חיובית ברשת בקרב בני הנוער בסיכון. הפיכת מעגלי התמיכה של בני הנוער שבסיכון (הורים, צוותים חינוכיים וצוותים טיפוליים) לשותפים ליצירת סביבה בטוחה ברשת.
- סיוע לנפגעי בריונות ברשת במטרה לצמצם את המצוקה ולחזק את יכולתם להתמודד.
- יישוג והתערבות – איתור אירועים של בריונות ברשת באמצעים טכנולוגיים והתערבות מול הנוכחים באירוע (התוקף, המותקף, וקהל הצופים, לפי הצורך).

3. מטרת ההערכה ותפקיד צוות המחקר

הערכה המחקרית נועדה לסייע בעיצוב מודל הפעלה מיטבי ולהעריך בכלי מחקר מדעיים את מידת הצלחת התוכנית מבחינת השגת מטרותיה. על הגוף החוקר להעריך ולמדוד הן את התכניות עצמן, והן את המיזם בכללותו. התכניות יכללו מגוון דרכי התערבות, ועל המחקר להתייחס הן למגוון ולשונות, והן למצוא את הדומה תוך יצירת מדדים משותפים (מדדי ליבה) ושפה אחידה.

4. תפקידי צוות המחקר

- לסייע, במידת הצורך, למנהלת המיזם ו/או למנהלי התוכניות להגדיר ו/או לשפר את תיאוריית השינוי, תוצאות רצויות ברמת המיזם וברמת התכניות. התוצאות צריכות להתייחס לפעילות בתוכניות בקיבוץ לתחומי התערבות ולפעילויות השונות וכן לסוגי המענים הניתנים ע"י התוכניות השונות: הפעלת מערך טכנולוגי לאיתור תכנים אלימים וניטור הרשת, פיתוח סדנאות בתחום מניעה, זיהוי והתערבות בקרב בני נוער בסיכון, הטמעה של תורת ידע, פיתוח אסטרטגיות להתערבות בשעת משבר ובניית ערכות הפעלה.
- להעריך בכלי מחקר מדעיים את מידת הצלחת המיזם והתוכניות מבחינת השגת מטרותיהם.
- לזהות נקודות חוזק וחולשה בהקמה ובהפעלת המיזם והתוכניות ולהציע רעיונות לשיפור.
- ללוות את השותפויות המקצועיות שיווצרו במיזם והכללת היבט זה במחקר ההערכה.
- לבנות, בשיתוף מנהלת המיזם מדדים לבחינת השגת התוצאות הרצויות ברמות השונות: מיזם ותוכנית בודדת. בכלל זה ליצור מדדי ליבה המשותפים לכלל התוכניות ו/או לתחומי ההתערבות השונים כמפורט בסעיף 2 ומדדים ייחודיים לכל תכנית.

- לייצר מסמך של best practices – מודל הפעלה מיטבי התאם לתחומי ההתערבות השונים, שניתן יהיה להטמיעו.
- לסייע למנהלת המיזם ולמנהלי התוכניות בהגדרת בסיס נתונים אחיד של תכניות המיזם תוך התחשבות באופן איסוף המידע בכל אחת מהן וביכולת הארגונים לאסוף נתונים. ייתכן ויהיה צורך בהבניית בסיס נתונים לארגונים אשר אינם אוספים מידע בצורה מסודרת. יש להביא בחשבון שהפרויקטים שונים במהותם, המידע והנתונים שונים וחשוב להתאים את איסוף הנתונים ל-2-3 קבוצות מידע.
- להשתתף בהכשרה שתינתן למנהלי התוכניות באופן שוטף (מספר פעמים בשנה) ולהעריך אותה.
- לפתח כלים מתוקפים למדידת תוצאות המיזם אשר יישארו בתכניות וישמשו אותן בהמשך.
- לבדוק המשכיות – המחקר צריך ללוות את המיזם במשך ארבע שנים כדי לבחון את רציפות ומימוש הפרויקט גם לאחר תקופת הליווי של הקרן.

5. מתכונת מחקר ההערכה

- מחקר ההערכה מתוכנן להימשך ארבע שנים, ויתחיל מיד לאחר בחירת צוות המחקר ואישור הצעתו, וילווה את המיזם מתחילתו.
- המחקר ילווה בצוות היגוי למחקר (להלן – ועדת מחקר), שהרכבו ייקבע בהמשך. החוקרים ישתתפו גם בישיבות וועדת ההיגוי המקצועית (להלן – וועדת ההיגוי) המלווה את המיזם, וייתכן שיוזמנו לוועדות היגוי יישוביות מעת לעת.
- המחקר ילווה באופן שוטף על ידי מנהלת המיזם, וצוות המחקר שייבחר, יהיה בקשר קבוע עמה.
- צוות המחקר יתבקש לדווח ולהיוועץ עם המזמינה, עם וועדת ההיגוי ועם וועדת המחקר. כמו כן יעביר צוות המחקר לפורום שייקבע גם את כלי המחקר, דו"חות הביניים והדו"ח הסופי כולל מצגות לפני הפצתם. צוות המחקר יתבקש לתת משוב תקופתי למנהלת המיזם.

6. לוח זמנים למחקר

- המציע יגיש, במסגרת הצעתו, לוח זמנים מפורט לחלקי המחקר השונים בהתחשב בלוח הזמנים לפעילות המיזם ובדרישות הבאות:
- תהליך המיון והבחירה של התכניות שישתתפו במיזם נמצא בעיצומו. נבחרו עד עתה 10 תכניות, כמפורט ב**נספח א'**. חלק מהתכניות החלו לפעול בדצמבר 2017, והשאר יחלו לפעול בהדרגה במהלך החודשים הקרובים.
 - המיזם ימשך 3 שנים. אך כאמור לעיל, לא כל התוכניות יתחילו לפעול בו זמנית וכניסתם למיזם תהיה מדורגת.
 - המחקר יתחיל מיד לאחר סיום הליך הבחירה של צוות המחקר ואישור הצעתו בהתאם לקול קורא זה וילווה את פעילות המיזם במשך 4 שנים, השנה הרביעית תשמש למעקב אחרי המשכיות התוכניות. במידה ויחולו עיכובים בלוחות הזמנים של פעילות המיזם ייתכנו עיכובים בהתאמה בלוח הזמנים של המחקר.

7. אוכלוסיית המחקר

- בני נוער המשתתפים בתכניות השונות
- צוותים טיפוליים/ צוותי חינוך והדרכה המלווים את בני הנוער בתכניות הרלוונטיות
- הורי בני הנוער המשתתפים בתכנית ושקבלו הדרכות בהתאם
- מנהלי התכניות

- שותפים לתוכניות – ברמה הארצית וברשויות המקומיות
- קבוצת השוואה - המציעים מתבקשים להתייחס בהצעתם ולפרט קבוצת השוואה רלוונטיות למחקר זה באם ישנן.

8. תוצרים מבוקשים בסיום התהליך

- דו"ח ביניים בסיום כל שנה ומשוב רבעוני למנהלת המיזם, לוועדת היגוי ולוועדת המחקר
- דו"ח סופי בסיום 3 שנים
- מסמך המשגת והבניית מודל עבודה מיטבי best practices
- הצגת המחקר בכנסים / בוועדות היגוי בתיאום עם מנהלת המיזם

9. מדדי הצלחה

צוות המחקר מתבקש לכלול בהצעתו **עקרונות** לבניית מדדי הצלחה – כולל מדדי תפוקות ומדדי תוצאות שיתייחסו להיבטים הבאים:

- מדדי הצלחה למיזם בכללותו ולסוגי המענים הניתנים בתוכניות השונות כפי שהוצגו בסעיף 2 לעיל – תיאור המיזם ובנספח א' ובנספח א'1.
- מדדי הצלחה לכל תוכנית בהתאם למטרותיה ולתחומי התוכן שלה.
- מדדי הצלחה לתהליך הלמידה וההכשרה של מנהלי התוכניות במיזם.

המציעים מתבקשים להציע עקרונות לכל אחד מסוגי המדדים שתוארו ולהתייחס להיתכנות הביצוע. המדדים עצמם יבנו בשיתוף פעולה בין צוות המחקר, צוות המיזם ונציגי המזמינה.

10. דרישות מצוות המחקר

תנאי סף

- גיבוש צוות הערכה רב-תחומי עם חוקרים ממספר תחומי מומחיות:
 - מומחיות בביצוע מחקר הערכה או מחקר יישומי מסוג אחר המבוסס על איסוף נתונים וניתוחם הן בשיטות כמותיות והן בשיטות איכותניות
 - מומחיות בתחום בני נוער בסיכון
 - מומחיות בנושאי אלימות ברשת/ מומחיות בנושאי מדיה דיגיטלית
- **כל החוקרים בצוות המוצע צריכים להיות שותפים פעילים באופן משמעותי במחקר.** מומחים שהיקף התקציב עבורם יהיה נמוך – במתכונת ייעוץ, לא יובאו בחשבון לצורך עמידה בתנאי הסף
- המוסד שומר לעצמו את הזכות לבקש מהמציעים את הסכמי ההתקשרות ביניהם לצורך ביצוע מחקר זה.
- כל המומחים יהיו בעלי תואר שני מחקרי (תיזה) לפחות
- על הצוות לכלול לפחות חוקר/ת אחד/ת בעל/ת ידע וניסיון בשיטות מחקר, הערכה ומדידה חדשניות ויצירתיות ויכולת ניתוח במגוון מתודולוגיות
- על החוקר/ת הראשית/ת להציג יכולת מוכחת לניהול מחקר בהיקף הנדרש במחקר זה

הצעת מחקר שתוגש על ידי חוקר/ת המשלב/ת מספר תחומי מומחיות הנדרשים לעיל תתקבל אף היא.

העדפות:

1. תינתן עדיפות לחוקרים בעלי תואר שלישי
2. תינתן עדיפות לצוות שכלול חוקרים ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל
3. תינתן עדיפות לחוקרים שחקרו בעבר את המדיה הדיגיטלית בכלל ובהקשר בני נוער בפרט

11. תקציב המחקר

- תקציב המחקר לא יעלה על 800,000 ₪ כולל תקורות ומע"מ.
- בתקציב המחקר יש לכלול את כל סעיפי ההוצאה עבור המחקר.
- אין לכלול בתקציב רכישה של ציוד קבוע, בכלל זה מחשבים ותוכנות מחשב.
- תקציב המחקר יוגש ע"ג הטופס להגשת הצעת מחקר (מצורף **כנספח ב'**)

12. פרסום

הקרן שומרת לעצמה את הזכות לפרסם את הדו"חות הסופיים במסגרת פרסומי מנהל המחקר והתכנון בסדרת מיוחדת המכונה "קרנות". החוקרים הראשיים יהיו אחראיים על הגשת הדו"ח הסופי, מבחינת מקצועית ואישית, הן בצד התוכן והן בצד העריכה הלשונית והצורנית. כל זאת בהתאם לדרישות הקרן (ההנחיות יישלחו בהמשך). לאחר פרסום הממצאים ע"י הקרן החוקרים יהיו רשאים להשתמש בנתוני המחקר לפרסום מאמרים בכתבי עת מקצועיים, זאת בתיאום עם נציגי המיזם, ותוך אזכור התכנית, מקור הנתונים, מקור מימון המחקר ועצם הפעלתה בעזרת השותפים השונים.

13. אופן הגשת הצעת המחקר

הצעת המחקר תוגש מודפסת על גבי הטופס "הגשת הצעה למחקר" (מצ"ב בנפרד **כנספח ב'**), מיזם לבני נוער בסיכון ומשפחותיהם. את ההצעות יש לשלוח בדואר אלקטרוני, וכן ב – 4 עותקים בדואר רגיל או במסירה אישית. העותקים המודפסים יישלחו אל תמי אליאב מנהלת תחום מחקרי קרנות, מינהל המחקר, המוסד לביטוח לאומי, רחוב ויצמן 13, ירושלים. עותקים במסירה אישית יימסרו לידי גב' אלונה חוג'ה במזכירות קרנות הביטוח הלאומי, רח' דיסקין 9א', קומה 4, ירושלים. העותק המקוון יישלח לכתובת הדוא"ל: tamiel@nioi.gov.il

14. אופן בחירת ההצעה

ההצעה תיבדק ע"י ועדת מחקר, שתורכב מנציגי המזמינה. בדיקת ההצעות תעשה בהתאם לאמור בסעיף 10 לעיל ולקריטריונים המפורטים **בנספח ג'** ו**בנספח ד'** ולפי השלבים הבאים:
תנאי סף - בדיקת תנאי סף לצוות המחקר
איכות צוות המחקר - להצעות אשר עמדו בתנאי הסף יינתן ציון לצוות המחקר בהתחשב בהעדפות שפורטו בסעיף 10 לעיל. מפתח הניקוד מצורף **כנספח ד'**
מרכיב זה יהווה 50% מהציון המשוקלל
איכות ההצעה – הצעות אשר צוות המחקר קיבל בהן ציון של 80% ומעלה יועברו לבדיקת איכותן. ההצעה תיבחן לפי מפתח הניקוד המצורף **כנספח ג'**.
מרכיב זה יהווה 50% מהציון המשוקלל. לתשומת לב המציעים כי 10% מציון איכות ההצעה יינתן להלימה בין הצעת המחיר לאיכותה

ראיון עם צוות המחקר המוצע – הצעות שהצוין המשוקלל שלהם יהיה 80 לפחות, יוזמנו לראיון. המזמינים יהיו רשאים להוריד את הציון המשוקלל ל-75 אם לא תהיה אף הצעה שתקבל ציון משוקלל של 80 ומעלה.
לראיון יינתן משקל של 30% ולציון המשוקלל של איכות ההצעה ואיכות הצוות יינתן משקל של 70%. אם יהיו יותר מחמש הצעות שיעמדו בקריטריון האמור בסעיף זה, יוזמנו לראיון חמשת המציעים שקיבלו את הציונים המשוקללים הגבוהים ביותר.
המזמינים יהיו רשאים לתקן את ציוני האיכות של ההצעות ושל הצוות בהתאם להתרשמותם ולהבהרות שיתקבלו בעת הריאיון. ההצעה שתקבל את הציון המשוקלל כאמור לעיל, הגבוה ביותר תיבחר.

15. רשימת מסמכים נלווים שיש לצרף להצעה: הטופס המצורף להזמנה זו **כנספח ב'**.

- תעודה המעידה על השכלה האחרונה של כל אחד מהחוקרים המוצעים (או אישור לתואר מהמוסד האקדמי שהעניק אותו).
- קורות חיים של כל אחד מהחוקרים המוצעים.
- שלושה תדפיסים מפרסומים של החוקרים המוצעים. על התדפיס צריך להופיע שם הפרסום/כתב העת מועד הפרסום והיכן התפרסם (במקרה של פרסום שלא פורסם בכתב עת).
- שלושה ממליצים אליהם ניתן לפנות לקבלת המלצה על עבודת מחקר בהיקף דומה שנערכה על ידי כל אחד מהחוקרים המוצעים.
- כל מסמך רלוונטי שיכול להעיד שהמציע עומד בדרישות ממנו שפורטו בסעיף 10.

16. המועד האחרון להגשת הצעות

את הצעת המחקר בצירוף המסמכים הנלווים כאמור בסעיף 15 לעיל, יש להגיש עד לתאריך **22.5.2018** באחריות המציעים לוודא כי הצעתם הגיעה במועד.
הראיונות עם המציעים שעמדו בקריטריונים שבסעיף 10 לעיל, יתקיימו בירושלים ב- **12.06.18** המוסד רשאי לקבוע מועד אחר או נוסף, וכן לשנות את המיקום לפי שיקול דעתו הבלעדי.

17. שאלות הבהרה

בשאלות ניתן לפנות לתמי אליאב, במייל: tamiel@nioi.gov.il, עד לתאריך **30.4.18**.

18. הערות

- המוסד לביטוח לאומי רשאי שלא להתחשב כלל בהצעה שהיא בלתי סבירה מבחינת ההיבטים האלה:
 - א. מחיר לעומת מהות הצעה.
 - ב. תנאי ההצעה.
 - ג. היעדר התייחסות מפורטת לסעיף מסעיפי הקול קורא, שלדעת הקרן מונע הערכת ההצעה כדבעי.
- המוסד לביטוח לאומי רשאי לבטל את הקול קורא.
- המוסד לביטוח לאומי רשאי שלא לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.
- המוסד לביטוח לאומי אינו מתחייב לבצע את כל חלקי המחקר.
- המוסד לביטוח לאומי רשאי להציע למציעים שונים לשלב את הצעותיהם.
- המוסד לביטוח לאומי רשאי בכל שלב להכניס לתכנית שינויים ותוספות, ובכלל זה לצמצם או להרחיב אותה, בתיאום עם החוקר הראשי, ואלה מתחייבים לבצעם בתוך פרק זמן שייקבע בין הצדדים, ולבד שהשינויים המתבקשים אינם נוגדים את שיקולי דעתם המקצועית של החוקרים האחראים.